

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง การแก้ปัญหาเฉพาะกรณี

รายวิชาที่นำมาบูรณาการ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ศิลปะ สุขศึกษาและพลศึกษา

ส 5.2 ม. 4-6/2

2. ตัวชี้วัดชั้นปีที่เกี่ยวข้อง

ส 5.2 ข้อ 2 ระบุมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหามหาภัยขององค์กรและการประสานความร่วมมือทั้งในประเทศและนอกประเทศ กฎหมายสิ่งแวดล้อม การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3. สาระการเรียนรู้

- 3.1 วิธีการใช้องค์ความรู้และการบูรณาการแหล่งความรู้
- 3.2 ปัญหาชุมชนเมือง
- 3.3 ปัญหาชุมชนแออัด
- 3.4 แนวทางการแก้ปัญหาในประเทศไทยและระหว่างประเทศ

4. ร่องรอยการเรียนรู้

4.1 ผลงาน / ชิ้นงาน ได้แก่

- 1) ผลงานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง ปัญหาชุมชนเมือง และชุมชนแออัด
- 2) ผลงานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง การแก้ปัญหา
- 3) ผลงานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง การใช้องค์ความรู้และการบูรณาการแหล่งความรู้

4.2 ผลการปฏิบัติงาน ได้แก่

- 1) งานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง ปัญหาชุมชนเมือง และชุมชนแออัด
- 2) งานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง การแก้ปัญหา
- 3) งานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง การใช้องค์ความรู้และการบูรณาการแหล่งความรู้

4.3 การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากจบหน่วยการเรียนรู้

- 1) จากการตอบคำถาม
- 2) จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนประจำหน่วยการเรียนรู้

5. แนวทางการจัดการเรียนรู้ในภาพรวม

ร่องรอยการเรียนรู้	แนวทางการจัดการเรียนรู้	
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน
<p>5.1 ผลงาน / ชิ้นงาน</p> <p>1) ผลงานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง ปัญหาชุมชนเมือง และชุมชนแออัด</p> <p>2) ผลงานกลุ่มจากการศึกษา เรื่อง การแก้ปัญหา</p> <p>3) ผลงานกลุ่มจากการศึกษา การใช้องค์ความรู้และการบูรณาการแหล่งความรู้</p>	<p>- อธิบายวิธีการทำงานกลุ่ม เพื่อให้ นักเรียนเทียบการศักราชได้</p> <p>- อธิบายวิธีการสรุปเนื้อหาสาระและแหล่งค้นคว้าหาข้อมูล</p>	<p>- ศึกษาเรียนรู้ในเรื่องที่กลุ่มได้รับ</p> <p>- นำเสนอและสรุปเป็นเล่มรายงาน</p>
<p>5.2 การปฏิบัติงาน</p> <p>1) การศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ / สื่อต่างๆ</p> <p>2) เขียนรายงานและแบบสรุปผลการศึกษาค้นคว้า</p> <p>3) งานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง ปัญหาชุมชนเมือง และชุมชนแออัด</p> <p>4) งานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม</p> <p>5) งานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง การใช้องค์ความรู้และการบูรณาการแหล่งความรู้</p>	<p>- แนะนำแหล่งเรียนรู้ต่างๆ</p> <p>- แนะนำสื่อที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>- ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมสรุปเป็นรายงานและนำเสนอภายในชั้นเรียน</p>
<p>5.3 การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน</p>	<p>- อธิบายสรุปเนื้อหาสำคัญเมื่อเรียนจบในแต่ละหน่วยย่อย</p>	<p>- ทำแบบฝึกทักษะในแต่ละหน่วยย่อย</p> <p>- ทำแบบทดสอบหลังจบ</p>

**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6/1 เรื่อง การใช้องค์ความรู้และการบูรณาการ
เวลา 3 ชั่วโมง**

1. เป้าหมายของการเรียนรู้

1.1 ผลการเรียนรู้

มีทักษะและความรู้ในการใช้องค์ความรู้และการบูรณาการแหล่งความรู้ต่างๆ ของประเทศไทยและของโลกในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม

1.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

เลือกใช้องค์ความรู้ได้อย่างเหมาะสม

2. สาระสำคัญ

2.1 สาระการเรียนรู้

วิธีการใช้องค์ความรู้และการบูรณาการแหล่งความรู้

2.2 ทักษะกระบวนการ

- 1) ทักษะกระบวนการตามธรรมชาติวิชา
 - การศึกษา การปฏิบัติ
- 2) ทักษะกระบวนการทั่วไป
 - กระบวนการกลุ่ม กระบวนการสังเกต กระบวนการปฏิบัติ

2.3 ทักษะการคิด

ทักษะการคิดแยกแยะ ทักษะการคิดสรุปข้อมูล ทักษะการคิดเก็บรวบรวมข้อมูล
ทักษะการคิดสรุปข้อมูล ทักษะการคิดระบุ

3. ร่องรอยการเรียนรู้

3.1 ผลงานหรือชิ้นงาน

- 1) ผลงานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม
- 2) ผลงานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม

3.2 กระบวนการหรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน

- 1) งานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม
- 2) งานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม

3.3 พฤติกรรมตามคุณลักษณะพึงประสงค์

ความรับผิดชอบ ความเสียสละ ความมีระเบียบวินัย การมีส่วนร่วมจากกระบวนการกลุ่ม

3.4 ความรู้ความเข้าใจ

- 1) จากการศึกษาเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม
- 2) จากการศึกษาเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม

4. แนวทางการวัดผลประเมินผล

วิธีการประเมินผล

ด้านผลงาน

- 1) ผลงานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม
- 2) ผลงานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม

ด้านกระบวนการขั้นตอนการปฏิบัติงาน

- 1) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม
- 2) สังเกตพฤติกรรมการแสดงความคิดเห็นเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม

ด้านคุณลักษณะพึงประสงค์

- ประเมินผลงานกลุ่มด้านความรับผิดชอบ ความเสียสละ ความมีระเบียบ การตรงต่อเวลา การมีส่วนร่วมจากกระบวนการกลุ่ม

ด้านความรู้ความเข้าใจ

- 1) ประเมินผลสัมฤทธิ์จากการเรียนรู้ด้านความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม จากการตอบคำถาม
- 2) ประเมินความรู้ความเข้าใจของนักเรียนจากการทำงานกลุ่ม ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล

- 1) แบบประเมินผลงานกลุ่มด้านความรับผิดชอบ ความเสียสละ การตรงต่อเวลา ความมีระเบียบและการมีส่วนร่วม
- 2) แบบสังเกตพฤติกรรมในกระบวนการทำงานกลุ่ม ในด้านการวางแผน การเสนอแนวคิดและข้อคิด เช่น การฟังความคิดเห็น
- 3) แบบประเมินการนำเสนองานในด้านการเตรียมความพร้อม เนื้อหาสาระ รูปแบบการนำเสนอ การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม การรักษาเวลา และความสนใจของผู้ฟัง

5. กิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้

5.1 ขั้นนำ

- 1) นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
- 2) ครูนำวิดีโอทัศน์เรื่องภูมิปัญญาในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมชนบทภาค
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นองค์ความรู้ในการพัฒนาได้หรือไม่เพราะเหตุใด

5.2 ขั้นสอน

กิจกรรมการเรียนการสอน	ฝึกทักษะการคิดแบบ
1. ให้นักเรียนแต่ละแถวอภิปรายถึงข้อดี ข้อเสีย ข้อจำกัด ของการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนา/แก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม	ทักษะการคิดเหตุและผล
2. นักเรียนแต่ละแถวนำเสนอผลการอภิปรายของแถวต่อทั้งชั้น และร่วมกันเสนอแนะเพิ่มเติม	ทักษะการคิดสรุปข้อมูล
3. นักเรียนแบ่งกลุ่ม 7 กลุ่มปฏิบัติดังนี้ - กลุ่มที่ 1 หาข้อมูลด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นในการแก้ปัญหา สิ่งแวดล้อมของภาคเหนือ พร้อมเสนอปัญหา/อุปสรรค/สิ่งที่ทำให้ประสบความสำเร็จ - กลุ่มที่ 2 หาข้อมูลด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นในการแก้ปัญหา สิ่งแวดล้อมของภาคกลาง พร้อมเสนอปัญหา/อุปสรรค/สิ่งที่ทำให้ประสบความสำเร็จ - กลุ่มที่ 3 หาข้อมูลด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของภาคตะวันออก เฉียงเหนือพร้อมเสนอปัญหา/อุปสรรค/สิ่งที่ทำให้ประสบความสำเร็จ - กลุ่มที่ 4 หาข้อมูลด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของภาคตะวันออก พร้อมเสนอปัญหา/อุปสรรค/สิ่งที่ทำให้ประสบความสำเร็จ - กลุ่มที่ 5 หาข้อมูลด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นในการแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมของภาคใต้	ทักษะการคิดวิเคราะห์

กิจกรรมการเรียนการสอน	ฝึกทักษะการคิดแบบ
<p>พร้อมเสนอปัญหา/อุปสรรค/สิ่งที่ทำให้ประสบความสำเร็จ</p> <p>- กลุ่มที่ 6 หาข้อมูลด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นในการแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมของภาค</p> <p>ตะวันตกพร้อมเสนอปัญหา/อุปสรรค/สิ่งที่ทำให้ประสบความสำเร็จ</p> <p>- กลุ่มที่ 7 หาข้อมูลด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นในการแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมของชาติ</p> <p>ตะวันตกพร้อมเสนอปัญหา/อุปสรรค/สิ่งที่ทำให้ประสบความสำเร็จ</p>	
4. ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าต่อทั้งชั้น	ทักษะการสรุปความ
5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง องค์ความรู้ฐานล่างในการแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม	ทักษะการคิดสรุปข้อมูล
6. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นถึงสิ่งที่ทำให้การแก้ปัญหาประสบความสำเร็จ	ทักษะการแสดงความคิดเห็น
7. ครูจดคำตอบบนกระดานคำอธิบายเพิ่มเติมโดยเน้นหลักธรรม	ทักษะการสรุปความ
8. นักเรียนทำแบบฝึกเรื่องการเฝ้าระวังด้านสิ่งแวดล้อมร่วมกันเฉลย	

5.3 ขั้นสรุป

- 1) นักเรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้และเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาที่ยั่งยืน
- 2) ครูซักถามเพื่อความชัดเจน
- 3) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปวิธีที่ดีที่สุดในการเลือกใช้องค์ความรู้และการบูรณาการความรู้ที่ได้รับมาแก้ปัญหา

6. สื่อการเรียนรู้ / แหล่งเรียนรู้

6.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) โทรทัศน์
- 2) คอมพิวเตอร์
- 3) สิ่งพิมพ์
- 4) หนังสือเรียนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
- 5) แบบทดสอบก่อนเรียน

6.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุดโรงเรียน
- 2) ห้องสมุดกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
- 3) ห้องคอมพิวเตอร์

7. กิจกรรมเสนอแนะ

7.1 กิจกรรมฝึกการคิดวิเคราะห์

นักเรียนร่วมกันทำ “หนังสือเล่มเล็ก” เรื่องเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. ขั้นรวบรวมข้อมูล

- ศึกษาหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เกี่ยวกับทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

2. ขั้นวิเคราะห์

- ทำไมจึงเกิดขึ้น
- แนวทางการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร
- ไม่แก้ได้หรือไม่เพราะเหตุใด

3. ขั้นสรุป

- บันทึกผลการศึกษาค้นคว้าทำเป็นหนังสือเล่มเล็กด้านสิ่งแวดล้อม

4. ขั้นนำไปประยุกต์ใช้

- นำผลงานของตนเองลงในวารสารของโรงเรียนและนำมาใส่ตะกร้าหนังสือ

เดินได้ของกลุ่มสาระสังคมศึกษา ฯ

7.2 กิจกรรมบูรณาการ

ครูผู้สอนสามารถบูรณาการกับสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โดย
ภาระงาน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสืบค้นข้อมูล

ภาระงาน “การใช้เทคโนโลยีเพื่อการสืบค้น”

การบูรณาการ ง 4.1

จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการสืบค้นเป็น

ผลงานที่ต้องการ ข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นด้านสิ่งแวดล้อม

ขั้นตอนการทำงาน

1. กำหนดหัวข้องาน
2. นักเรียนสืบค้นโดยใช้อินเทอร์เน็ตและอยู่ในความดูแลของครูผู้สอนวิชาคอมพิวเตอร์
3. นำเสนอข้อมูลโดยการจัดป้ายนิเทศ

เกณฑ์การประเมิน

- ข้อมูลถูกต้องตามหัวข้อที่กำหนด

8. บันทึกหลังสอน

บันทึกหลังสอน

(บันทึกเฉพาะประเด็นที่มีข้อมูลสารสนเทศชัดเจน)

ประเด็นการบันทึก	จุดเด่น	จุดที่ควรปรับปรุง
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้		
2. การใช้สื่อการเรียนรู้		
3. การประเมินผลการเรียนรู้		
4. การบรรลุผลการเรียนรู้ของผู้เรียน		
<u>บันทึกเพิ่มเติม</u>		

ลงชื่อผู้สอน

บันทึกความเห็นของผู้ตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้

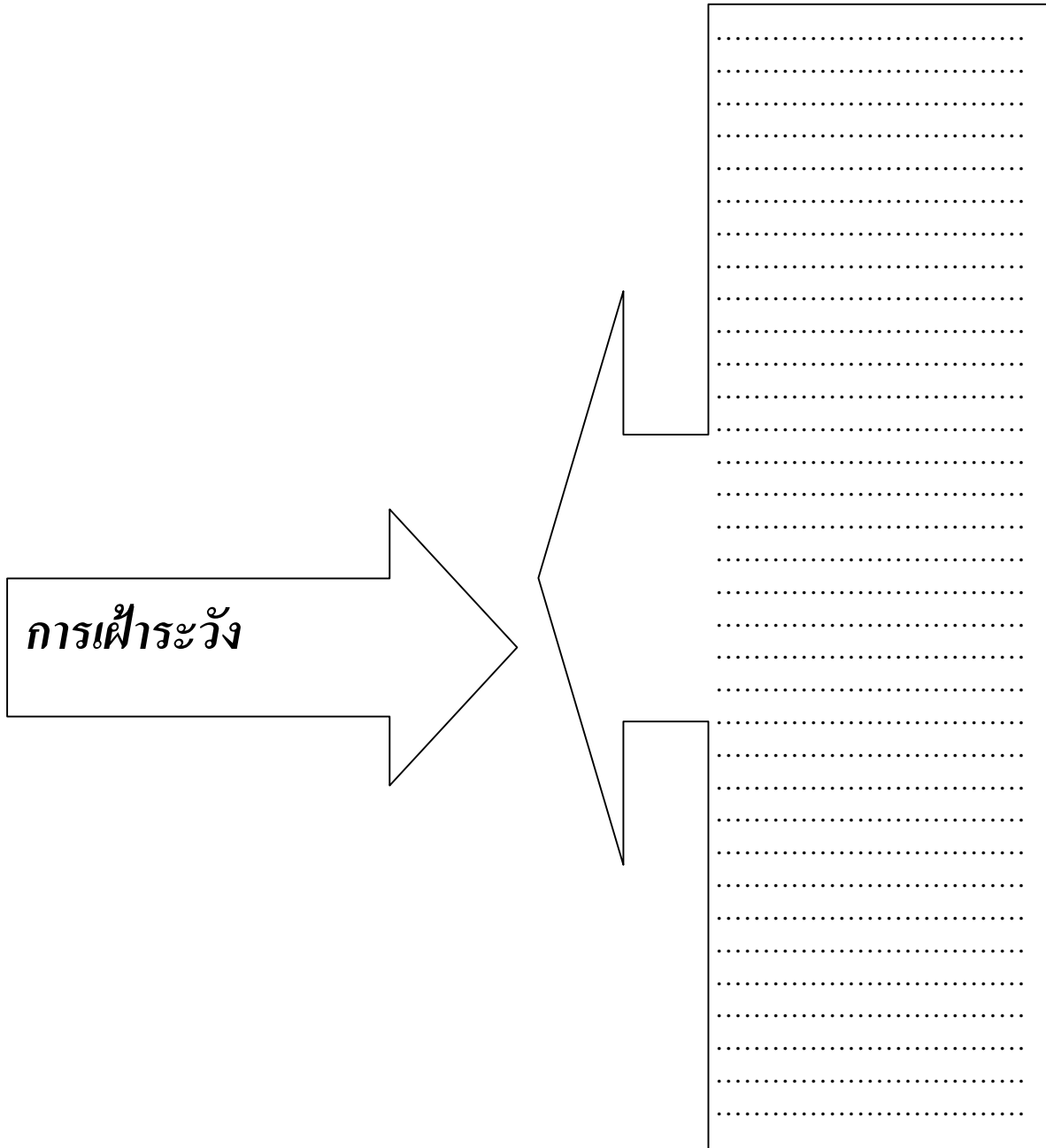
ลงชื่อ

ตำแหน่ง

แบบฝึกกิจกรรม
เรื่อง วิธีการเฝ้าระวัง

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนวิธีการเฝ้าระวังทรัพยากร/สิ่งแวดล้อมลงในกรอบ

การเฝ้าระวัง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6/2 เรื่อง ปัญหาเฉพาะกรณีและการแก้ปัญหาภายในประเทศไทย
เวลา 5 ชั่วโมง

1. เป้าหมายของการเรียนรู้

1.1 ผลการเรียนรู้

มีความรู้ความเข้าใจปัญหาเมืองและชุมชนแออัดซึ่งเป็นเฉพาะกรณีและการแก้ปัญหาภายในประเทศไทย

1.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) อธิบายปัญหาของชุมชนเมืองได้
- 2) อธิบายปัญหาของชุมชนแออัดได้
- 3) เสนอแนวทางการแก้ปัญหาในแต่ละกรณีได้

2. สาระสำคัญ

2.1 สาระการเรียนรู้

- 1) ปัญหาชุมชนเมือง
- 2) ปัญหาชุมชนแออัด
- 3) แนวทางการแก้ปัญหา

2.2 ทักษะกระบวนการ

- 1) ทักษะกระบวนการตามธรรมชาติวิชา
 - การศึกษา การปฏิบัติ
- 2) ทักษะกระบวนการทั่วไป
 - กระบวนการกลุ่ม กระบวนการสังเกต กระบวนการปฏิบัติ

2.3 ทักษะการคิด

ทักษะการคิดรวบรวมข้อมูล ทักษะการคิดเปรียบเทียบ ทักษะการคิดระบุ ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการคิดตัดสินใจ ทักษะการคิดสรุปข้อมูล

3. ร่องรอยการเรียนรู้

3.1 ผลงานหรือชิ้นงาน

ผลงานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง ปัญหาชุมชนเมือง และชุมชนแออัด

3.2 กระบวนการหรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน

งานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง ปัญหาชุมชนเมืองและชุมชนแออัด

3.3 พฤติกรรมตามคุณลักษณะพึงประสงค์

ความรับผิดชอบ ความเสียสละ ความมีระเบียบวินัย การมีส่วนร่วมจากกระบวนการกลุ่ม

3.4 ความรู้ความเข้าใจ

งานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง ปัญหาชุมชนเมือง และชุมชนแออัด

4. แนวทางการวัดผลประเมินผล

วิธีการประเมินผล

ด้านผลงาน

- ผลงานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง ปัญหาชุมชนเมืองและชุมชนแออัด

ด้านกระบวนการขั้นตอนการปฏิบัติงาน

- 1) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง ปัญหาชุมชนเมือง และชุมชนแออัด

- 2) สังเกตพฤติกรรมการแสดงความคิดเห็นเรื่อง ปัญหาชุมชนเมือง และชุมชนแออัด

ด้านคุณลักษณะพึงประสงค์

- 1) ประเมินผลงานกลุ่มด้านความรับผิดชอบ ความเสียสละ ความมีระเบียบ การตรงต่อเวลา การมีส่วนร่วมจากกระบวนการกลุ่ม

ด้านความรู้ความเข้าใจ

- 1) ประเมินผลสัมฤทธิ์จากการเรียนรู้ด้านความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับเรื่อง ปัญหาชุมชนเมือง และชุมชนแออัด จากการตอบคำถาม

- 2) ประเมินความรู้ความเข้าใจของนักเรียนจากการทำงานกลุ่ม ปัญหาชุมชนเมือง และชุมชนแออัด

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล

- 1) แบบประเมินผลงานกลุ่มด้านความรับผิดชอบ ความเสียสละ การตรงต่อเวลา ความมีระเบียบและการมีส่วนร่วม

- 2) แบบสังเกตพฤติกรรมในกระบวนการทำงานกลุ่ม ในด้านการวางแผน การเสนอแนวคิดและข้อคิด เช่น การฟังความคิดเห็น

- 3) แบบประเมินการนำเสนองานในด้านการเตรียมความพร้อม เนื้อหาสาระ รูปแบบการนำเสนอ การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม การรักษาเวลา และความสนใจของผู้ฟัง

5. กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้

5.1 ขั้นนำ

- 1) นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
- 2) ครูให้นักเรียนดูภาพการจราจรคับคั่ง กับภาพถนนโล่งขับสบาย ตั้งคำถาม
 - ภาพที่ 1 น่าจะเป็นที่ใด เพราะเหตุใด
 - ภาพที่ 2 น่าจะเป็นที่ไหน เพราะเหตุใด

5.2 ขั้นสอน

กิจกรรมการเรียนรู้	ฝึกทักษะการคิดแบบ
1. นักเรียนศึกษาความหมายของชุมชนเมือง และชุมชนแออัด จากหนังสือเรียนสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6	ทักษะการคิดรวบรวมข้อมูล
2. นักเรียนบันทึกผลการศึกษาข้อมูล	
3. ครูสนทนาซักถามความหมายของชุมชนเมืองและชุมชนแออัดในประเด็นต่อไปนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ต่างกันอย่างไร - เหมือนกันอย่างไร 	ทักษะการคิดเปรียบเทียบ
4. นักเรียนรับใบงานที่ 1 ปัญหา ปฏิบัติดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนแบ่งกลุ่ม 4 กลุ่มตามแถวที่นั่ง - แต่ละกลุ่มคิดปัญหาที่น่าจะเกิดขึ้นในชุมชนเมืองและชุมชนแออัด - บันทึกลงในตาราง 	ทักษะการคิดหาเหตุผล
5. ครูสุ่มกลุ่มนำเสนอ 2 กลุ่มบันทึกปัญหาบนกระดานดำ	ทักษะการคิดสรุปความ
6. นักเรียนแบ่งกลุ่มโดยใช้กลุ่มเดิมปฏิบัติดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - เลือกปัญหากลุ่มละ 1 ปัญหา - วางแผนการแก้ปัญหา - ศึกษา ค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ - ตั้งสมมุติฐานเพื่อหาแนวทางการตอบปัญหา <ul style="list-style-type: none"> - สาเหตุ - แก้โดยวิธีใดบ้าง 	ทักษะการคิดวิเคราะห์

กิจกรรมการเรียนการสอน	ฝึกทักษะการคิดแบบ
<ul style="list-style-type: none"> - รวบรวมข้อมูล - วิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมุติฐานเพื่อหาข้อเท็จจริง - สรุปผล <ul style="list-style-type: none"> - ได้สาเหตุ - ได้แนวทางแก้ไข 	
7. แต่ละกลุ่มนำเสนอผลการคิดวิเคราะห์ต่อทั้งชั้น	ทักษะการคิดสรุปข้อมูล
8. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ไขให้นักเรียนจดบันทึกสาระสำคัญ	ทักษะการคิดสรุปข้อมูล

5.3 ชั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป โดยการสนทนาซักถาม

- ปัญหาชุมชนเมือง
- วิธีการแก้ไข
- ปัญหาชุมชนแออัด
- วิธีการแก้ไข

6. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

6.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) ภาพการจราจรที่คับคั่ง
- 2) ภาพการจราจรที่โล่งสบาย
- 3) หนังสือเรียนสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
- 4) ใบงานที่ 1 เรื่องปัญหา
- 5) แบบบันทึกปัญหา

6.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุดโรงเรียน
- 2) ห้องสมุดกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

7. กิจกรรมเสนอแนะ

7.1 กิจกรรมฝึกการคิดวิเคราะห์

เชิญวิทยากรจากสาธารณสุขมาบรรยายการดูแลสุขภาพหากเราอยู่ในชุมชนที่มีปัญหา

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. ขั้นรวบรวมข้อมูล

- ศึกษาข้อมูลจากการบรรยายของวิทยากร สนทนาซักถาม

2. ขั้นวิเคราะห์

- การที่มีปัญหาสุขภาพก่อให้เกิดผลกระทบต่อ
- ตนเอง
- ครอบครัว
- ประเทศชาติ อย่างไร

3. ขั้นสรุป

- สรุปข้อมูลจากการฟัง สนทนาซักถาม

4. ขั้นนำไปประยุกต์ใช้

- นำไปเผยแพร่โดยการจัดป้ายนิเทศ

7.2 กิจกรรมบูรณาการ

ครูผู้สอนสามารถบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนหลักกลุ่มสาระ ศิลปะ โดยกำหนดภาระงาน ภาพชุมชนในฝัน

ภาระงาน “ภาพชุมชนในฝัน”

การบูรณาการ ศ 1.1

จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนจินตนาการชุมชนที่ดีปลอดภัยไร้ปัญหา

ผลงานที่ต้องการ ภาพชุมชนในฝัน

ขั้นตอนการทำงาน

1. วาดภาพชุมชนในฝัน
2. ระบายสีให้สวยงาม
3. นำภาพจัดป้ายนิเทศ

เกณฑ์การประเมิน

1. ความเรียบร้อย สวยงาม
2. การสะท้อนความคิดสร้างสรรค์
3. เนื้อหาภาพสอดคล้องกับจุดประสงค์

8. บันทึกหลังสอน

บันทึกหลังสอน

(บันทึกเฉพาะประเด็นที่มีข้อมูลสารสนเทศชัดเจน)

ประเด็นการบันทึก	จุดเด่น	จุดที่ควรปรับปรุง
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้		
2. การใช้สื่อการเรียนรู้		
3. การประเมินผลการเรียนรู้		
4. การบรรลุผลการเรียนรู้ของผู้เรียน		
<u>บันทึกเพิ่มเติม</u>		

ลงชื่อผู้สอน

บันทึกความเห็นของผู้ตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้

ลงชื่อ

ตำแหน่ง

แบบบันทึกการศึกษา

เรื่อง

ชื่อ ชั้น เลขที่

คำสั่ง ให้บันทึกผลการศึกษาลงในตาราง

ปัญหาชุมชนเมือง	ปัญหาชุมชนแออัด

ใบงานที่ 1 เรื่อง ปัญหา

คำสั่ง นักเรียนรับใบงานที่ 1 ปัญหา ปฏิบัติดังนี้

- 1) นักเรียนแบ่งกลุ่ม 4 กลุ่มตามแถวที่นั่ง
- 2) แต่ละกลุ่มคิดปัญหาที่น่าจะเกิดขึ้นในชุมชนเมืองและช
- 3) บันทึกลงในตาราง

ปัญหา	วางแผน	ตั้งสมมติ- ฐาน	รวบรวมข้อมูล	วิเคราะห์	สรุปผล

แบบประเมินผลงานกลุ่ม

ชื่อกลุ่มชั้น/.....

ที่	พฤติกรรม ชื่อ - สกุล	ความรับผิดชอบ			ความเสียสละ			การตรงต่อเวลา			ความมีระเบียบ			ผลการประเมิน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนน 3 - ปฏิบัติสม่ำเสมอ 2- ปฏิบัติเป็นบางครั้ง 1- ไม่เคยปฏิบัติ

เกณฑ์การตัดสิน

14 - 15 คะแนน ดีมาก

12 - 13 คะแนน ดี

10 - 11 คะแนน พอใช้

ต่ำกว่า 10 คะแนน ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคลของนักเรียนในกระบวนการกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม เรื่อง ชั้น

ที่	พฤติกรรม ชื่อ - สกุล	ความร่วมมือ			การแสดง ความคิดเห็น			การยอมรับ ฟังผู้อื่น			ความตั้งใจ			ผลการ ประเมิน	
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1		

หมายเหตุ ครูมอบให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสังเกตพฤติกรรมในการปฏิบัติงานกลุ่มของสมาชิกเป็นรายบุคคล

เกณฑ์การให้คะแนน 3 - ปฏิบัติสม่ำเสมอ 2- ปฏิบัติเป็นบางครั้ง 1- ไม่เคยปฏิบัติ

เกณฑ์การตัดสิน

- 14 - 15 คะแนน ดีมาก
- 12 - 13 คะแนน ดี
- 10 - 11 คะแนน พอใช้
- ต่ำกว่า 10 คะแนน ปรับปรุง

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

เรื่อง

ชื่อกลุ่ม ชั้น

สมาชิกในกลุ่ม

1. 2.
3. 4.
5.

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
		3	2	1	
1	การเตรียมความพร้อม				
2	เนื้อหาสาระครอบคลุมชัดเจน				
3	รูปแบบการนำเสนอ				
4	การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม				
5	การรักษาเวลา				
6	ความสนใจของผู้ฟัง/ผู้ชม				
รวม					

ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การประเมิน

1. การเตรียมความพร้อม
- 3 คะแนน มีการจัดเตรียมสถานที่ สื่อ/ อุปกรณ์ไว้อย่างพร้อมเพรียง
- 2 คะแนน มีสื่ออุปกรณ์พร้อม แต่ขาดการจัดเตรียมสถานที่
- 1 คะแนน สื่อและอุปกรณ์ไม่เพียงพอ

2. เนื้อหาสาระครอบคลุมชัดเจน
 - 3 คะแนน มีสาระสำคัญครบถ้วน ตรงตามจุดประสงค์
 - 2 คะแนน สาระสำคัญไม่ครบถ้วนแต่ตรงตามจุดประสงค์
 - 1 คะแนน สาระสำคัญไม่ตรงตามจุดประสงค์
3. รูปแบบการนำเสนอ
 - 3 คะแนน มีรูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสม มีการใช้เทคนิคที่แปลกใหม่
 - 2 คะแนน มีรูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสม น่าสนใจ
 - 1 คะแนน มีรูปแบบการนำเสนอที่ไม่เหมาะสม ไม่น่าสนใจ
4. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม
 - 3 คะแนน สมาชิกทุกคนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม
 - 2 คะแนน สมาชิกส่วนใหญ่มีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม
 - 1 คะแนน สมาชิกส่วนน้อยมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม
5. การรักษาเวลา
 - 3 คะแนน ดำเนินกิจกรรมได้ตามเวลาที่กำหนด
 - 2 คะแนน ดำเนินกิจกรรมเร็วกว่าเวลาที่กำหนด
 - 1 คะแนน ดำเนินกิจกรรมช้ากว่าเวลาที่กำหนด
6. ความสนใจของผู้ฟัง
 - 3 คะแนน ผู้ฟังร้อยละ 90 สนใจและให้ความร่วมมือ
 - 2 คะแนน ผู้ฟังร้อยละ 70 สนใจและให้ความร่วมมือ
 - 1 คะแนน ผู้ฟังร้อยละ 50 สนใจฟังและให้ความร่วมมือ

แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน

ให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. จุดเริ่มต้นของปัญหาชุมชนส่วนใหญ่มาจากปัญหาใด
 - ก. ความเห็นแก่ตัว
 - ข. ความเจริญ
 - ค. ความล่าช้า
 - ง. การเพิ่มของประชากร
2. ทุกข้อเป็นเมืองน่าอยู่ ยกเว้นข้อใด ?
 - ก. สภาพแวดล้อมที่ดี
 - ข. มีคนอาศัยอยู่มาก
 - ค. มีคุณภาพชีวิตที่ดี
 - ง. มีระเบียบวินัย
3. หากโลกเราขาดต้นไม้จะทำให้เกิดสิ่งใด
 - ก. ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล
 - ข. ฤดูกาลเกิดการเปลี่ยนแปลง
 - ค. อุทกภัย
 - ง. อากาศภัย
4. สื่อมวลชนมีบทบาทในการทำให้ชุมชนน่าอยู่ได้อย่างไร ?
 - ก. นำเสนอทุกอย่างอย่างชัดเจน
 - ข. สนับสนุนบางกลุ่ม
 - ค. นำเสนอเฉพาะเรื่องที่ดีมีประโยชน์
 - ง. นำเสนอเรื่องที่น่าสนใจ
5. นักเรียนคิดว่าหากมนุษย์มีจิตสำนึก ลดความเห็นแก่ตัว โลกเราจะไม่เกิดสภาวะใด
 - ก. มีคนจนลดลง
 - ข. เศรษฐกิจดีขึ้น
 - ค. ไม่ขาดแคลนทรัพยากรธรรมชาติ
 - ง. พิษพรรณเจริญมากขึ้น

6. ผู้ที่จะสามารถดูแลรักษาชุมชนได้ดีที่สุดคือข้อใด
- ก. องค์การบริหารส่วนตำบล
 - ข. รัฐบาล
 - ค. พระสงฆ์
 - ง. ประชาชน
7. สิ่งทีก่อให้เกิดการดูแลรักษาชุมชน คือข้อใด
- ก. จิตสำนึกที่ดีและเห็นคุณค่า
 - ข. การศึกษา
 - ค. กฎเกณฑ์
 - ง. กฎหมาย
8. การที่จะปลูกจิตสำนึกให้เยาวชนไทยรักในชุมชนควรเริ่มที่ใดสำคัญที่สุด ?
- ก. ภาครัฐ
 - ข. ครอบครัว
 - ค. ชุมชน
 - ง. โรงเรียน
9. ใครมีบทบาทสำคัญที่สุดในการดูแลประเทศไทย
- ก. นายกรัฐมนตรี
 - ข. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างๆ
 - ค. คนไทยทุกคน
 - ง. ตำรวจ
10. สิ่ง que แสดงให้เห็นถึงรากฐานที่เข้มแข็งในการพัฒนาชุมชน ?
- ก. เศรษฐกิจที่เข้มแข็ง
 - ข. ประชาชนมีความรู้
 - ค. ไม่มีใจ
 - ง. ถูกต้องทุกข้อ

เฉลยแบบทดสอบหน่วยการเรียนรู้

1. ก
2. ข
3. ข
4. ง
5. ค
6. ง
7. ก
8. ข
9. ค
10. ง

การประเมินและสะท้อนตนเองหลังเสร็จสิ้นการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 6
(Self Reflection)

1. การประเมินตนเองของผู้เรียน ให้ดำเนินการดังนี้

1.1 ครูทบทวนผลการเรียนรู้ประจำหน่วยทุกข้อให้นักเรียนได้ทราบโดยอาจเขียนไว้บนกระดาน
คำ พร้อมทั้งทบทวนถึงหัวข้อกิจกรรมการเรียนรู้ว่าเรียนอะไรบ้าง

1.2 ให้นักเรียนเขียนบันทึกการประเมินตนเองไว้ในสมุดงานด้านหลังตามหัวข้อ ดังนี้

บันทึกการประเมินและสะท้อนตนเองประจำหน่วยที่

วัน/เดือน/ปี ที่บันทึก/...../.....

รายการบันทึก

1. จากการเรียนที่ผ่านมาได้ความรู้อะไรบ้าง

.....
.....

2. ปัจจุบันนี้มีความสามารถปฏิบัติสิ่งใดได้แล้วบ้าง

.....
.....

3. สิ่งที่ยังไม่รู้ ไม่กระจ่าง ไม่เข้าใจ มีอะไรบ้าง

.....
.....

4. ผลงานหรือชิ้นงานที่เน้นความภาคภูมิใจจากการเรียนในหน่วยนี้คืออะไร ทำไมจึงภาคภูมิใจ

.....
.....

2. การพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนของคุณ

ชื่อเรื่องที่วิจัย.....

1. ความเป็นมาของปัญหา

สิ่งที่คาดหวัง

.....
สิ่งที่จริง

.....
ปัญหาที่พบคือ

.....
สาเหตุของปัญหาคือ

.....
.....

แนวทางการแก้ไขปัญหาคือ

2. วัตถุประสงค์ในการแก้ปัญหา

2.1 เพื่อแก้ปัญหาเรื่อง

ของนักเรียนชั้น ห้อง จำนวน คน โดยใช้

2.2 เพื่อศึกษาผลการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ

.....หลังจากที่ได้ทดลองใช้วิธีแก้ปัญหาโดย

3. ขอบเขตของการแก้ปัญหา

3.1 กลุ่มเป้าหมายในการแก้ปัญหาคือ นักเรียนชั้น ห้อง จำนวน คน

ภาคเรียนที่ ปีการศึกษา ที่มีปัญหาเกี่ยวกับ

3.2 เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาคือ เรื่อง หน่วยการเรียนรู้

วิชา

3.3 ระยะเวลาในการศึกษา ประมาณ สัปดาห์/เดือน ตั้งแต่วันที่

เดือน พ.ศ. ถึงวันที่ เดือน พ.ศ.

4. วิธีดำเนินการในการแก้ปัญหา

4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการแก้ปัญหาคือ

ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างและพัฒนา ดังนี้

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ

ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการ ดังนี้

1) นำเครื่องมือที่ใช้ในการแก้ปัญหาไปทดลองใช้กับนักเรียนในเวลา

2) นำเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลไปเก็บข้อมูลเกี่ยวกับ

โดย

คำถามท้ายหน่วย

1. เมืองน่าอยู่ ชุมชนน่าอยู่คืออะไร

ตอบ คือ เมืองหรือชุมชนที่ปราศจากสิ่งเสพติด โจรผู้ร้าย มีสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ดี มีคุณธรรม

2. นักเรียนคิดว่าประเทศไทยสามารถสร้างเมืองน่าอยู่ ชุมชนน่าอยู่ได้หรือไม่เพราะอะไร

ตอบ ได้ เพราะพื้นฐานของคนไทยผูกพันกับพระพุทธศาสนา เพราะฉะนั้นคนไทยน่าที่จะสร้างประเทศให้น่าอยู่ได้

3. เมืองน่าอยู่ มีตัวชี้วัดหรือองค์ประกอบอะไรบ้าง

- ตอบ 1) ผู้นำมีคุณธรรม
 2) ประชาชนมีศีลธรรม
 3) ประชาชนมีระเบียบวินัย
 4) ปลอดภัยเสพติด

4. จงยกตัวอย่างประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินการ เมืองน่าอยู่ ชุมชนน่าอยู่มา 2 ประเภท

ตอบ 1) ประชาชนอยู่ดีมีความสุข 2) สังคมไม่วุ่นวายมีความสามัคคี